

İsa, Yeni Antlaşma'nın Aracısı

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: İbraniler 7:11-19; İbraniler 8:10-12; Yeremya 31:31-34; İbraniler 8:1-6; Mısır'dan Çıkış 24:1-8; Hezekiel 36:26, 27.

HATIRLAMA METNİ: “Ama şimdi O, daha iyi vaatler üzerine kurulmuş olan daha iyi bir antlaşmanın aracısı olduğu derecede, daha üstün bir hizmete de sahip olmuştur” (İbraniler 8:6).

İsa, kusursuz bir hayat yaşayarak ve daha sonrasında da bizim yerimize öle- rek, bizimle Tanrı arasında yeni ve daha iyi bir antlaşmaya aracılık etti. İsa, ölümü aracılığıyla, günahlarımızın getirdiği ölüm cezasını kaldırdı ve yeni antlaşmayı mümkün kıldı.

Bu hakikat, İsa'nın antlaşmanın gerektirdiği mükemmel bağlılığı tezahür ettirdiğini tanımlayan İbraniler 10: 5-10'da açıklanmıştır. Mesih'in Tanrı'ya tam bağlılık arzusuna atıfta bulunan 40.Mezmur'a atıfta bulunur: “O zaman şöyle dedim: “İşte geldim; Kutsal Yazı tomarında benim için yazılmıştır. Ey Tanrım, senin isteğini yapmaktan zevk alırım ben, Yasan yüreğimin derinliğindedir.” (Mezmurlar 40:7, 8). “Orijinal bağlamda bu ifade [iradeni yapmak] Allah'ın iradesine olan ahlâki bağlılığı tanımladı. İbraniler kitabının yazarı bu ifadeyi, kurban edilen hayvanların aksine Mesih'in kurbanının, kabul edilebilir bir kefarete sağlayarak Allah'ın iradesini yerine getirdiğini göstermek için kullanır.”—*The SDA Bible Commentary*, cilt. 7, s. 460.

Pavlus için bu mezmur, İsa'nın beden alışıyla özel bir önem kazandı. İsa, Yeni Ahit'in bağlılığını somutlaştırdı. O bizim örneğimizdir. Bizler sadece O'nun ölümüyle değil, aynı zamanda O'nun kusursuz bağlılığı sayesinde de kurtulduk.

*19 Şubat Sebte Günü'ne hazırlanmak için bu haftanın dersini çalışın.

Yeni Bir Antlaşma İhtiyacı

İbraniler 7: 11–19’u okuyun. Neden yeni bir antlaşmaya ihtiyaç vardı?

İbranilere göre, İsa’nın Melkisedek’in düzenine göre kâhin olarak atanması, yeni bir antlaşmanın başlatıldığını belirtiyordu.

Eski antlaşma Levililerin kâhinlik düzeninin esasına dayalı olarak verilmişti (*İbraniler 7:11*). Levili kâhinler, Tanrı ile İsrail arasında aracılık yaptılar ve yasa, kâhinlik dışındaki kimseyi buna dahil etmedi. O halde yazar, kâhinlik değişikliğinin kâhinlik yasasında bir değişiklik olduğu kadar antlaşmanın da değişmesi anlamına geldiği sonucuna varır (*İbraniler 7:12, 18, 19*).

Eski ahitle ilgili olan sıkıntı, mükemmelliği sağlayamamasıydı (*İbraniler 7:11*). Pavlus Levililerin kâhinlik düzeni ve onun hizmetinden (kurbanlar, bayramlar vb.) bahsediyor. Bunlar aracılığıyla sunulan hayvan kurbanları, günahahtan gerçek, tam bir arınma ya da Tanrı’ya erişim sağlayamaz (*İbraniler 10: 1–4; İbraniler 9:13, 14; İbraniler 10: 19–23*).

Yeni bir antlaşmanın gerekli olduğu gerçeği, Tanrı’nın onlara eski antlaşmayı verdiğinde İsrail’e haksızlık ettiği anlamına gelmez. Levililerin hizmeti ve tapınanın hizmetleri onları putperestlikten korumak ve aynı zamanda onları İsa’nın gelecekteki hizmetine yönlendirmek için tasarlandı. İbraniler, kurbanların “gelecek iyi şeylerin sadece bir gölgesi” (*İbraniler 10:1*) olduğunu vurgular.

Kurbanlar İsa’yı göstererek, insanların “dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu”na (*Yuhanna 1:29 ile Yeşaya 53’ü karşılaştırm*) umutlarını ve inançlarını bağlamalarına yardımcı olmalıydı. Bu, Pavlus’un yasanın “imanla salih sayılalım diye, ... Mesih’e dek bizim eğiticimiz oldu” (*Galatyalılar 3:24*) (CAN) veya “her iman edenin aklanması için Mesih, Kutsal Yasa’nın sonudur.” (*Romalılar 10: 4*) dediğinde belirttiği nokta aynıdır.

Başka bir deyişle, On Emir bile her ne kadar iyi ve kusursuz olsa da, kurtuluşu sağlayamaz (*Romalılar 3: 20–28, Romalılar 7: 12–14*). Kusursuz bir doğruluk ölçüsü sağlarlar ancak doğruluk sağlamazlar. Bu, yaşlı birinin aynaya bakarak kırışıklıklarının silinmesini umması gibidir. Kusursuz doğruluk için aracımız olarak İsa’ya ihtiyacımız vardır.

Yasa bizi neden kurtaramaz? Eğer tüm emirleri yerine getirirsek ve hatta bu emirleri iyi, kusursuz bir şekilde yerine getirirsek bu bizi neden kurtarmasın?

Yeni ve Yenilenmiş

İbraniler 8: 10–12’yi Yasa’nın Tekrarı 6: 4–6, Yasa’nın Tekrarı 30: 11–14 ve Yeremya 31: 31–34 ile karşılaştırın. Bu bize yeni antlaşmanın doğası hakkında ne öğretiyor?

İbraniler’deki yeni bir antlaşma vaadi, Yeremya’ya atıfta bulunmaktadır. Yeremya’ya göre, Tanrı’nın yeni bir antlaşma vaadi, aslında Musa aracılığıyla İsrail’le yaptığı antlaşmanın yenilenmesiydi (*Yeremya 31: 31–34*). Öyleyse, Yeremya 31’in kesin bir şekilde “yeni” bir antlaşmadan değil, İsrail ile orijinal antlaşmanın “yenilenmesinden” söz ettiği söylenebilir. Aslında, İbranice yeni anlamına gelen ‘hadashah’, hem “yenilenme” hem de “son çıkan” anlamlarına sahiptir.

Eski antlaşmayla ilgili sıkıntı, insanların onu bozmasıydı (*İbraniler 8: 8, 9*). Sözleşme hatalı değildi ancak insan etkeni vardı. İsrail, gelmekte olan Mesih’in işaretlerini görseydi ve O’na iman etseydi, ahit bozulmayacaktı. Yine de adil olmak gerekirse, İsrail tarihi boyunca, antlaşmanın amaçlarının yerine getirildiği ve yüreklerinde yasanın bulunduğu pek çok imanlı vardı (*Mezmulurlar 37:31, Mezmulurlar 40: 8, Mezmulurlar 119: 11, Yeşaya 51: 7*).

Yeni antlaşma eski antlaşmanın yenilenmiş hali olsa da, aslında tamamen ‘yeni’ olduğu anlamı vardır. Yeremya’nın “Yeni bir antlaşma” vaadi, sürgünden önce var olan koşulların yenilenmesini öngörmekle kalmadı, bu koşullar birkaç kez bozulmuş ve yenilenmişti çünkü halk birkaç kez imanından dönmüştü. Bunun nedeni, insanların Tanrı ile yaptıkları antlaşmanın sonunu yerine getirmeye isteksiz olmalarıydı (*Yeremya 13:23*).

Böylece, Tanrı “yeni bir şey” yaratmayı vaat etti (*Yeremya 31:22*). Antlaşma, Tanrı’nın “atalarıyla” yaptığı antlaşma gibi olmayacaktı (*Yeremya 31:32*). Halkın sadakatsizliği nedeniyle, Tanrı’nın Musa ile yapılan antlaşma kapsamında verdiği vaatler hiçbir zaman tamamlanmadı. Şimdi, Oğul tarafından verilen kefalet sayesinde (*İbraniler 7:22*), Tanrı, ahdinin amaçlarını yerine getirecekti. Tanrı yasanı değiştirmede veya ölçülerini azaltmadı ancak bunun yerine, ahit vaatlerinin bir güvencesi olarak Oğlunu gönderdi (*İbraniler 7:22, İbraniler 6: 18–20*). Bu nedenle bu antlaşmada lânet yoktur. Sadece bereketleri vardır. Çünkü İsa bunu kusursuz bir şekilde yerine getirerek bizim için lanetlenmiştir (*Galatyalılar 3:13*).

2. Timoteos 2: 13’ü okuyun. Başkalarıyla ilişkilerimizi ve tasarılarımızı değerlendirirken, Tanrı’nın halkına ve tasarılarına olan bağlılığından ne öğrenebiliriz?

Yeni Antlaşma Daha İyi Bir Aracıya Sahiptir

İbraniler 8:1-6'yı okuyun. İsa neden antlaşma için daha iyi bir Aracıdır?

Yunanca mesitēs (aracı) terimi, mesos kelimesinden (“aradaki”) türemiştir ve ortada yürüyen veya ayakta duran kişiyi belirtir. Aşağıdaki işlevlerden bir veya daha fazlasını yerine getiren bir kişiye atıfta bulunan teknik bir terimdir: (1) iki veya daha fazla taraf arasında bir hakem, (2) bir müzakereci veya işletme aracılığı, (3) hukuki anlamda bir şahit veya (4) kefil olan ve dolayısıyla bir anlaşmanın ifasını güvence altına alan kişi.

İngilizce “aracı” terimi, İbranice’deki mesitēs için çok dar bir çeviridir çünkü sadece Yunanca terimin ilk iki veya üç kullanımına odaklanır. Ancak İbraniler dördüncü işlevini vurgular. İsa, Baba ile insanlar arasında bir anlaşmazlığı çözmesi anlamında “aracı” olarak veya tarafları hoşnutsuzluk içinde uzlaştıran bir uzlaştırıcı olarak veya bir sözleşmenin varlığını veya kefaletini tasdik eden bir şahit olarak doğmamıştır. Bunun yerine, İbranilerin açıkladığı gibi, İsa yeni antlaşmanın kefilidir (veya teminatıdır) (*İbraniler 7:22*). İbraniler’de “aracı” terimi “kefil” ile eşdeğerdir. Antlaşma vaatlerinin yerine getirileceğine kefalet eder.

Mesih’in ölümü, yeni antlaşma kurumunu makûl kılar çünkü İsrail ile (ve hatta Aden’deki ilk insanlarla) ilk antlaşmanın bozulmuş olan taleplerini yerine getirir (*İbraniler 9: 15–22*). Bu anlamda İsa, çiğnenen antlaşmanın yükümlülükleri üstlenen kefilidir. Başka bir deyişle, İsa’nın gökteki yüceltilmesi, Tanrı’nın insanlara verdiği vaatlerin yerine getirileceğini kefalet eder (*İbraniler 6:19, 20*). İsa, Tanrı’nın vaatlerinin doğru olduğunu gösterdiği için antlaşmayı güvence altına alır. Baba, İsa’yı diriltir ve O’nu sağma oturarak, bizi dirilteceğini ve O’na getireceğini göstermiştir.

İsa, Musa’dan daha büyük bir aracıdır çünkü göksel tapınakta hizmet eder ve Kendisini bizim için kusursuz bir kurban olarak sunmuştur (*İbraniler 8: 1-5, İbraniler 10: 5-10*). Musa’nın görünüşü Tanrı’nın ihtişamını yansıtıyordu (*Mısır’dan Çıkış 34: 29-35*), ancak İsa, Tanrı’nın bizzat görkemidir (*İbraniler 1: 3, Yuhanna 1:14*). Musa, Tanrı ile yüz yüze konuştu (*Mısır’dan Çıkış 33:11*) ancak İsa Tanrı’nın Sözü’dür (*İbraniler 4:12, 13; Yuhanna 1:1-3, 14*).

Evet, Mesih bağımlık antlaşmasının taleplerini yerine getirdi. Bu açıdan bakıldığında, bağımlığın hayatımızdaki rolü nedir ve neden hâlâ bu kadar önemlidir?

Yeni Ahit'in Daha İyi Vaatleri Vardır

Yeni Ahit'in, Eski Ahit'in sahip olduğundan (göksel bir konut, sonsuz yaşam, vb.) daha büyük armağanları olması anlamında “daha iyi vaatler”e sahip olduğunu düşünebiliriz. Gerçek şu ki, Tanrı bize sunduğu armağanların aynısını Eski Ahit dönemi imanlılara da verdi (*İbraniler 11:10, 13-16'yı okuyun*). İbraniler 8:6'da “daha iyi vaatler” farklı vaatlerden söz eder.

Tanrı ile İsrail arasındaki antlaşma, ikisi arasında geleneklere dayalı bir vaat değişimiydi. Tanrı önyak oldu ve İsrail'i Mısır'dan kurtardı ve onları Vaat Edilmiş Topraklara götürmeye vadetti.

Mısır'dan Çıkış 24:1-8 ile İbraniler 10:5-10'u karşılaştırm. Bu iki vaat arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?

Tanrı ile İsrail arasındaki antlaşma kanla onaylanmıştır. Bu kan sunağın her ikisine de serpildi. İsrail halkı, Rab'bin söylediği her şeye bağlı kalacaklarına söz verdi.

“Sonsuz yaşamın şartı, bugün her zaman olanın aynısıdır, ilk atalarımızın düşüşünden önce Aden'de olanın aynısıdır: Allah'ın yasasına mükemmel uyum, mükemmel doğruluk. Eğer sonsuz yaşam bundan daha azın karşılığı olarak verilseydi, tüm evrenin mutluluğu tehlikeye girerdi. Ölümsüz olması için, bütün keder ve sefalet zinciriyle beraber günaha yol açılırdı.” —Ellen G. White, *Yol, Gerçek ve Yaşam*, s. 39.

Tanrı, bizim için yeni antlaşmanın mutlak taleplerini yerine getirir çünkü O, Kendi Oğlunu gelip kusursuz bir yaşam sürmesi için verdi, böylece antlaşmanın vaatleri O'nda yerine gelsin ve sonra İsa'ya imanla bizlere sunulsun. İsa'nın bağlılığı, ahit vaatlerine kefalet eder (*İbraniler 7:22*). Tanrı'nın O'na, daha sonra bize verilen antlaşmanın bereketlerini vermesini gerektirir. Gerçekten, “Mesih'te” olanlar, O'nunla birlikte bu vaatlerin tadını çıkaracaklardır. İkinci olarak ise Tanrı, yasasını yerine getirmemizi sağlamak için bize Kutsal Ruh'u verir.

Mesih, antlaşmanın taleplerini yerine getirdi ve bu nedenle, Tanrı'nın bize vaatlerinin gerçekleşmesi su götürmez bir gerçektir. Bu, 2.Korintliler 1:20-22'nin anlamını anlamanıza nasıl yardımcı olur? Burada bizler için hangi harika umut vardır?

Yeni Antlaşma Kalbin Sorununu Çözdü

Yeremya 31:33 ve Hezekiel 36:26, 27'deki yeni ahit vaatlerini karşılaştırm. Aralarında nasıl bir ilişki vardır?

İlk ahit, Tanrı tarafından taş levhalar üzerine yazılmıştır ve Tanrı'nın halkıyla olan antlaşmasının önemli bir tanığı olarak ahit sandığına konmuştur (*Mısır'dan Çıkış 31:18, Yasa'nın Têkrarı 10:1-4*). Ancak taşa yazılmış kayıtlar kırılabilirdi ve Yeremya'nın tecrübe ettiği gibi tomarlar kesilip yakılabilirdi (*Yeremya 36:23*).

Fakat Tanrı yeni antlaşmada yasanın insanların yüreklerine yazacaktır. Kalp, hafıza ve anlayış organı olan zihne (*Yeremya 3:15, Yasa'nın Têkrarı 29:4*) ve özellikle bilinçli kararların verildiği yere (*Yeremya 3:10, Yeremya 29:13*) atıfta bulunur.

Bu vaat, herkesin yasaya erişimini ve yasanın bilgisini güvence altına almakla kalmadı, aynı zamanda ve daha da önemlisi, ulusun kalbinde bir değişiklik meydana getirdi. İsrail'in sorunu, günahlarının "demir kalemler", "yürekerinin levhaları," Elmas uçlu aletle oyulmuş." olmasıydı (*Yeremya 17: 1*). İnatçı bir yürekleri vardı (*Yeremya 13:10, Yeremya 23:17*); bu nedenle doğru şeyi yapmaları imkânsızdı (*Yeremya 13:23*).

Yeremya yasanın değişikliğini ilan etmedi çünkü İsrail'in sorunu yasada değil yürekteydi. Tanrı, İsrail'in sadakâtinin, onlar için yaptıklarına minnettar bir karşılık olmasını istedi ve bu nedenle onlara sevgisini ve ilgisini ifade ederek On Emir'i tarihsel bir öndeyiş ile verdi (*Mısır'dan Çıkış 20:1, 2*). Tanrı İsrail'in Kendi yasalarına uymasını, onlar için en iyisini istediğinin bir tasdiğı olarak istedi. Bu gerçek, Mısır'dan büyük kurtuluşlarında ortaya çıktı. Bağlılıkları, şükranlarının bir ifadesi, ilişkilerinin gerçekliğinin bir tezahürü olacaktı.

Aynısı bugün bizim için de geçerlidir. İsa'nın ölümden bizler için olan sevgisi ve ilgisi, yeni antlaşmanın öndeyişidir (*Luka 22:20*). Gerçek bağlılık, sevginin bir ifadesi olarak yürekte gelir (*Matta 22:34-40*). Bu sevgi, imanlının hayatında Kutsal Ruh'un varlığının ayırt edici belirtisidir. Tanrı, sevgiyle ifade edilen (*Galatyalılar 5:22*) Ruh aracılığıyla sevgisini üzerimize döker (*Romalılar 5:5*).

Eski İsrail bile Mesih'in ölümünü bilmeden Tanrı'yı sevecekse, bizler niye Tanrı'yı onlardan daha fazla sevmeyelim ki? Bağlılık, bu sevginin gerçekliğini nasıl açığa çıkarır?

EK ÇALIŞMA: “Kalplerimiz Allah’ın suretinde yenilenirse, ilahî sevgi ruha aşılırsa, Allah’ın yasası hayatta uygulanmayacak mıdır? Sevgi ilkesi kalbe aşılıncı, insan onu yaratan Kişi’nin benzerliğine göre yenilendiğinde, yeni antlaşma vaadi yerine getirilir: “Yasalarımı yüreklerine koyacağım, zihinlerine yazacağım” (İbraniler 10:16). Ve eğer yasa kalbe yazılırsa, hayatı şekillendirmez mi? İtaat —sevgiyle yapılan hizmet ve bağlılık— öğrenciliğin gerçek belirtisidir. Bu yüzden Kutsal Yazılar şöyle diyor: “Tanrı’yı sevmek O’nun buyruklarını yerine getirmek demektir;” ” ‘O’nu tanıyorum’ deyip de buyruklarını yerine getirmeyen yalancıdır, kendisinde gerçek yoktur” (1. Yuhanna 5:3, 2:4). İman ve sadece iman, insanı itaatten bağımsız kılmaktan ziyade, bize itaat edebilme gücünü veren Mesih’in lütfunun paydaşları olmamızı sağlar.

“İsa’ya yaklaştıkça kendi gözünüzde daha kusurlu görüneceksiniz; zira görüşünüz daha keskin olacaktır ve sizin kusurlarınız O’nun kusursuz doğasına kıyasla geniş ve kesin bir tezat sergileyecektir. Bu, Şeytan’ın aldatmalarının gücünü kaybettiğinin kanıtıdır; Kutsal Ruh’un canlandırıcı etkisinin sizi uyardırıcılığının belirtisidir.”

“İsa’ya doğru duyulan derinden kaynaklanan bir sevgi, kendi günahlılığımı tanımayan bir kalpte yaşayamaz. Mesih’in lütfuyla dönüştürülen kalp, O’nun ilahî karakterini takdir edecektir; ancak kendi ahlaki bozukluğumuzu görmüyorsak bu Mesih’in güzelliğini ve mükemmeliğini görmemiş olmamızın kesin delilidir.” —Ellen G. White, *Yol, Gerçek ve Yaşam*, s. 38, 39, 42.

Tartışma Soruları:

1. Ellen G. White’ın yukarıdaki açıklamalarını bir düşünün. Mesih’e ne kadar yaklaşırsak, kendi gözlerimizde o kadar günahkâr görüneceğimiz gerçeği, kendi kusurlarımızın farkına varmanın, umutsuzluk içinde imandan vazgeçmemize nasıl izin vermememiz gerektiği konusunda bize ne söylüyor?
2. Yasanın yüreklerimize yazıldığı fikri üzerinde daha fazla durunuz. Bu, bir Hristiyanın ruhsal hayatı için ne anlama geliyor? Bu gerçeği anlamak ve tecrübe etmek, aslında yalnızca yasacılık olan, “ölü işler” (İbraniler 9:14) olarak adlandırılan itaatten kaçınmamıza nasıl yardımcı olabilir?